D□□i đây là ý ki□n c□a đ□c gi□ Đ□ng H□□ng. Ch□ □ng h□ vi□c ph□t đòn nh□ng ph□i ph□t v□i l□□ng tâm và tình th□□ng c□a m□t nhà giáo. Còn quan đi□m b□n? Ý ki□n g□i v□ bangiaoduc@vietnamnet.vn

Nhà giáo th i nay và "rào c n" kéo lùi s sáng t o

Nhà giáo hi□n nay nh□n đ□□c đ□ng l□□ng ít □i, nh□n đ□□c s□ □y thác m□t cách vô trách nhi□m c□a nhi□u b□c ph□ huynh, nh□n đ□□c s□ ch□ trích c□a xã h□i khi có b□t k□ v□n đ□ gì x□y ra và nh□n đ□□c nh□ng đ□a tr□ đ□□c bao b□c quá m□c b□i cha m□. H□ không có quy□n gì ngoài h□ h□nh ki□m và trình bày v□n đ□ lên ban giám hi□u. H□ có ch□c năng b□m ki□n th□c khô khan vào đ□u h□c trò đ□ các em có th□ lên l□p và ra tr□□ng.

Hình □nh nhà giáo nh□ v□y có th□ khác v□i nh□ng gì các b□n t□□ng t□□ng ra theo khuôn m□u c□a m□t nhà giáo lý t□□ng. Nh□ng đó là hình □nh th□c s□ c□a đa ph□n nhà giáo hi□n nay.

Chuy□n l□□ng giáo viên thì ta không c□n d□n ch□ng gì nhi□u. Nó quá rõ ràng và nó hi□n hi□n ngay tr□□c m□t chúng ta; không ai có th□ ph□ nh□n. T□t nhiên, ti□n d□y thêm, ti□n làm ngoài gi□ có th□ khi□n thu nh□p c□a h□ khá h□n r□t nhi□u. Th□ nh□ng "d□y thêm" t□c là làm ngoài gi□, t□c là ngoài nh□ng gi□ làm vi□c chính th□c h□ ph□i b□ th□i gian đáng nh□ dành đ□ ngh□ ng□i ra đ□ mà ki□m thêm nhu nh□p. Có ai trong chúng ta mu□n làm vi□c t□i 8-10 gi□ t□i trong khi gi□ tan s□ là 5 gi□?

Đ nh n đ c tình yêu, s kính tr ng th c s c a h c trò, giáo viên hi n nay ph i v t qua vô vàn k

Hãy ti p t c nói v s y thác. Có bao nhiêu b c ph huynh ng i l i cùng giáo viên đ bàn b c cách d y d con mình? Có bao nhiêu b c ph huynh khi nh n ra khuy t đi m c a con mình tìm đ n giáo viên đ cùng tìm đ ng l i u n n? Hay đa ph n các b c ph huynh ch đem m t cái phong bì đ n và "trăm s nh cô"? Không bi t đã bao nhiêu l n tôi đã th y m mình kh c t nh ng phong bì nh th .

Và cũng ch ng y l n tôi th y m tôi m i nh ng v ph huynh này ng i l i đ m tôi có th g i ý m t vài ph ng th c đ h đ ng viên, d y d con mình. Có nh ng ng i chăm chú l ng nghe, có nh ng ng i rõ ràng là ch gi v nghe và vô cùng hi m khi có ng i ch đ ng đ a ra ý ki n. R i, c nh l dĩ nhiên, h l i quay l i h c k sau v i m t k ch b n t ng t . Cái tôi t h i là: Có bao nhiêu trong s nh ng ng i ph huynh này th c s tìm tòi, đ ng não đ tìm ra m t cách hi u qu d y d con em mình? Hay r t cu c, h ch quay v v i ph ng th c ít phi n toái nh t: Quát m ng khi con không đ t ch tiêu và th ng h u hĩnh khi con đ t thành tích.

Qua lĿng kính c a ph huynh bênh con

S ch trích c a xã h i lên giáo viên b t ngu n t lăng kính c a các ông b bà m có con em ch a ngoan. Qua lăng kính c a h - giáo viên tr thành nh ng ng i thích ti n, kh t khe, không bao dung, thi u đ l ng n u nh ng ng i giáo viên này có thái đ "quá" nghiêm kh c v i con c a h . Ngo i tr nh ng tr ng h p đ a tr t ra quá h t i m c không ai ph nh n đ c, các ông b bà m luôn c m th y khó ch u n u ng i khác ch trích con mình m t cách th ng th ng.

Nh ng ng i giáo viên tr mu n có đ c s h p tác c a các b c ph huynh th ng ph i tìm nh ng câu t mang tính gi m nh đ nói v sai ph m c a h c sinh. Nh ng ng i giáo viên đã già c i hay c ng c i h n tuy có th s n sàng vi t rõ nh ng đa s tr ng h p ch nh n đ c s "b ng m t, không b ng lòng" hay đ n gi n ch là nh ng cái phong bì.

Và t đó cái hình nh truy n mi ng v giáo viên c a đa ph n ph huynh có con em đang trên đà đi xu ng tr nên méo mó. Và khi hình nh y đã h n vào tâm trí c a h thì khi có v n đ gì x y ra, dĩ nhiên trách nhi m có ph n l n đ c xem là... không thu c b n thân h .

Quy n c a nhà giáo?

Đây là v n đ nh c nh i nh t đ i v i giáo viên. Có bao nhiêu trong s các b n đ c bi t r ng: Giáo viên hi n nay còn không có c quy n đu i h c sinh ra kh i l p. Đ ng nói là ph t đòn h c sinh, quát m ng chúng cũng là vi c mà giáo viên ph i suy nghĩ r t k tr c khi làm. T t nhiên giáo viên nh ng vùng kém phát tri n có th không th c s tuân th đi u này.

Nhi u ph huynh ng h và cho phép th y giáo này đánh h c trò vì "nhà không d y đ c con" (n

Nh ng các thành ph l n, giáo viên không có b t k quy n h n tr ng ph t nào lên h c sinh ngoài "h nh ki m". Nh ng h nh ki m thì có gì quan tr ng đâu. H c sinh ch c n h nh ki m trung bình đ lên l p. Còn chuy n chuy n ti p lên c p cao h n thì do h c l c quy t đ nh. H c trò đang d n hi u ra là h nh ki m ch là m t th mang tính hình th c. Tôi s đ a ra m t ví d c th d i đây, m t tr ng h p đi n hình, m t câu chuy n có th t:

M t h c sinh A gây m t tr t t trong l p, gây nh h ng t i nh ng b n xung quanh. Giáo viên đang d y ti t h c b o h c sinh này đ ng d y nh ng A không đ ng. Câu tr l i c a c u ta là:

"T□i sao em ph□i đ□ng?".
Giáo viên nói:
"Em gây m□t tr□t t□ trong l□p, gây □nh h□□ng t□i các b□n, cô yêu c□u em đ□ng d□y.".
A tr□ l□i:
"Em không thích đ□ng".

B□n s□ làm gì trong tr□□ng h□p này?

Giáo viên nói: *"Đây là k□ lu□t c□a l□p. Em đ□ng d□y cho cô".*A ng□i yên không nhúc nhích.
Giáo viên ti□p t□c: *"Thôi đ□□c th□ em c□ ng□i đ□y, nh□ng không đ□□c gây m□t tr□t t□ n□a".*
A nói l□i:
"Em không thích ng□i. Cũng không thích gi□ tr□t t□ ".
Đ□n đây ng□□i giáo viên này không th□ t□ t□n đ□□c n□a, cô nói:
"Anh có b□ điên không?".
A
: "Cô m□i điên. Em không điên". T□i lúc này r□i thì ng□□i giáo viên không th□ làm gì đ□□c n□a. Cô tuyên b□ ghi tên A vào s□ đ□u bài và s□ đ□a vi□c này ra bu□i h□p ph□ huynh. Còn A, c□u ta không bao gi□ tr□ nên ti□n b□ h□n.

M c k và...nguy h i

Hi□n nay giáo viên v□n truy□n nhau h□c trò là b□t tr□. H□ quy□t đ□nh đ□n v□i nh□ng ph□□ng th□c ... vô trách nhi□m h□n. H□ m□c k□ h□c trò h□. Chúng vi ph□m n□i quy - h□ h□ h□nh ki□m, m□i ph□ huynh. Chúng ti□p t□c vi ph□m - h□ h□ h□nh ki□m, c□nh cáo toàn tr□□ng. Chúng v□n ti□p t□c - h□ đ□a lên hi□u tr□□ng, c□nh cáo l□n cu□i. Và n□u chúng không thay đ□i - tr□□ng đu□i h□c.

T□□ng lai c□a đ□a tr□ đó s□ ra sao ch□ng liên quan gì t□i h□ n□a. B□n nghĩ t□□ng lai chúng s□ ra sao? Nh□ng đ□a tr□ mà đ□n tr□□ng h□c cũng không ch□a ch□p n□a s□ tr□□ng thành nh□ th□ nào? Nh□ng li□u giáo viên còn có l□a ch□n nào khác?

Tôi xin h□i quý đ□c gi□ thêm m□t câu n□a, đ□c bi□t là nh□ng đ□c gi□ đang có con □ tu□i đi h□c: Li□u b□n có th□ ng□ng cao đ□u tuyên b□ r□ng: b□n có th□ d□y b□o con mình khi không s□ d□ng

đòn roi, không d□a c□t ti□n tiêu, không d□a c□t m□t s□ quy□n l□i c□a chúng?

Và bây gi□ hãy nghĩ xem cái b□n đang đòi h□i □ giáo viên là gì. D□y b□o m□t l□p h□n 40 h□c sinh mà không có quy□n ph□t, quy□n m□ng th□m chí không có quy□n đu□i ra kh□i l□p? Tr□ h□ b□t chép ph□t. Chúng không chép b□n s□ làm gì? Chúng chép và v□n tái ph□m b□n s□ làm gì? M□i ph□ huynh đ□n li□u có gi□i quy□t đ□□c v□n đ□ hay l□i là "trăm s□ nh□ cô"?

□ cái th□i c□a tôi, h□ h□nh ki□m là th□ gì đó r□t kinh kh□ng. M□t đ□a tr□ b□ h□ h□nh ki□m c□m th□y th□t là đáng x□u h□. Lý do vì sao? Tôi cho r□ng có nh□ng s□ khác bi□t r□t l□n gi□a:*"B□ h□nh ki□m kém là m□t vi□c đáng x□u h□"*
v□i
"B□ h□nh ki□m kém là cha m□ la m□ng"
.

Nh□ng đ□a tr□ th□i nay ch□ bi□t r□ng: "Không th□ hi□n t□t □ tr□□ng l□p (cho dù là h□c l□c hay h□nh ki□m) là không v□a lòng b□ m□". Chúng hoàn toàn không hi□u r□ng: "Không c□ g□ng □ tr□□ng l□p thì t□□ng lai c□a mình s□ hoàn toàn khác v□i nh□ng gì mình mong mu□n hay m□ □□c."

Mâu thu□n là □ ch□: 'Vì b□n quá th□□ng con không th□ kh□t khe v□i chúng nên b□n m□i nh□ t□i th□y cô đ□ răn đe. Nh□ng khi h□ răn đe thì cũng vì quá th□□ng con b□n l□i c□m th□y khó ch□u v□i h□'.

Ði u ph huynh c n bi t

Ch□c năng c□a nhà giáo không ph□i là làm cho con b□n lên l□p, không ph□i là làm cho con b□n đ□□c đi□m cao, không ph□i là làm cho chúng vào đ□□c tr□□ng đi□m l□i càng không ph□i là ch□u trách nhi□m cho cái h□ c□a tr□.

Ch□c năng c□a nhà giáo là h□□ng con b□n t□i nh□ng ph□m ch□t t□t và kh□i d□y nh□ng ti□m năng c□a chúng. Còn vi□c h□c, vi□c v□□n t□i t□□ng lai, vi□c tr□ thành nh□ng con ng□□i có ích cho xã h□i là vi□c c□a b□n thân b□n tr□.

Chúng ta không th b t m t đ a tr tr thành ng i thành đ t. Chúng ta ch có th làm cho chúng th y "tr thành ng i thành đ t là m t vi c tuy t v i và con có th làm đ c đi u đó".

Nh ng vi c sau đó đ a tr s có th t làm đ c. Còn n u b n ch v ra m t t ng lai đ p đ nh ng không h p v i b n thân đ a tr thì có c "gò" đ n m y cũng không đ n đ c đâu. Cu i cùng ch ra đ c m t s n ph m n a v i không cao không th p. Hãy cho tr em nh ng c m, hãy tôn tr ng nh ng c m đó (cho dù chúng vi n vông t i đâu) và b n s th y chúng m nh m đ n m c nào.

B n c n hi u r ng: c m c a m t đ a tr s tr ng thành theo con ng i c a nó. Ch c n đ a tr bi t t p trung s c l c vào c m c a mình thì khi l n h n chúng s t bi t thay đ i m c tiêu hay s a đ i c m đó đ nó th c t h n. B n không c n ph i nói:*"c m đó là ng ng n"* b i vì khi l n d n đ a tr s t hi u đi u này.

****

Thi t nghĩ, th i kì quan tr ng nh t trong hình thành ý th c h c t p và ý th c xã h i c a tr là tr c khi d y thì. Chúng c n m t n n t ng v ng ch c v các quan đi m giá tr . Nh ng quan đi m mà có th khi đó chúng ch a hi u nh ng t ng lai chúng s hi u. Và đ chúng có đ c n n t ng đó, m t chút hình ph t không ph i là vi c không ch p nh n đ c. M t cái v t b ng th c k vào tay s khi n chúng nh lâu h n là m t vài trang chép ph t.

Tôi ng h vi c ph t đòn nh ng ph i ph t v i l ng tâm và tình th ng c a m t nhà giáo.

- *Đ c gi* **Ŏ ng HǯĪng**
- **Link ngu n:** **http://vietnamnet.vn/vn/giao-duc/101357/thoi-cua-nha-giao---vo-trach-nhiem-.html**